

Stoppen met pensioen in eigen beheer?

20 december 2011

Als DGA bouw ik pensioen op in eigen beheer. Ik doe dat nu al zo'n 12 jaar; ik ben 47 jaar. Uit diverse publicaties – ook in BelastingBelangen – begrijp ik dat ik misschien beter kan stoppen met die pensioenopbouw. Hoe moet ik dat aanpakken? Kan ik zonder fiscale problemen de pensioenopbouw per direct stopzetten?

Antwoord

Een maximale pensioenopbouw in eigen beheer pakt goed uit voor de liquiditeitspositie in de BV. U kunt de pensioenreservering ten laste van de winst van de BV brengen, en dat bespaart u direct 25% of 20% aan vennootschapsbelasting. Voorwaarde is wel dat de BV winst maakt; is dat niet het geval, dan moet de pensioenopbouw toch worden voortgezet ook al is er geen directe belastingbesparing aan de orde. Maar ook als er wel een directe besparing aan vennootschapsbelasting valt te noteren, pakt de pensioenopbouw tariefstechnisch veelal nadelig uit. Tegenover de besparing van 20% of 25% aan vennootschapsbelasting staat de belastingheffing in privé over de pensioenuitkeringen, en die kan (in Nederland) oplopen tot maar liefst 52%. De VPB-besparing doet zich direct voor, de IB-heffing is veelal pas in de toekomst aan de orde. Dat tijdsaspect moet u in de vergelijking meenemen: hoe langer het duurt voordat de pensioenuitkeringen ingaan, des te meer rente kan er op de bespaarde vennootschapsbelasting worden bijgeschreven. Maar bij de huidige rentestand moet de tussenliggende periode wel erg groot zijn om het tariefsverschil tussen de vennootschaps- en inkomstenbelasting goed te maken. Bij de vergelijking moet ook de aanmerkelijkbelang-heffing in aanmerking worden genomen. De pensioenreservering bespaart niet alleen per direct vennootschapsbelasting, maar kan – in de toekomst – ook een besparing op de 25% aanmerkelijkbelang-heffing opleveren. Voor welk bedrag die laatste besparing in de vergelijking moet worden meegenomen, hangt met name af van de vraag hoe snel u tegen die heffing oploopt. Bent u een potter, dan is de aanmerkelijkbelang-heffing voor u een 'ver van uw bed show', bent u een spender, dan is het reëel om de nominale waarde van de 25% heffing in aanmerking te nemen.

Met de aanpassing van de aanmerkelijkbelang-wetgeving per 1 januari 2010 zijn er volop mogelijkheden ontstaan om die heffing levenslang te vermijden, en die door te rollen naar de volgende generatie. Zie ook BelastingBelangen, oktober 2009: [Belastingplan 2010: doorschuiven AB-claim bij schenking van aandelen](#) en [Belastingplan 2010: aanpassing doorschuifregeling bij vererving AB-aandelen](#). Als u van plan bent om van een van deze doorschuifregelingen gebruik te gaan maken, is de besparing op de aanmerkelijkbelang-heffing realiter op nihil te stellen.

Met al deze cijfermatige vergelijkingen in de hand kunt u vaststellen hoe de pensioenopbouw in eigen beheer voor u fiscaal uitpakt, per direct bij de opbouw, en later als de uitkeringen ingaan. Goede kans dat u met de huidige tariefstelling van inkomsten- en vennootschapsbelasting beter kunt kiezen voor vrij uitkeerbare winstreserves in de BV.

Als u besluit om te stoppen met de pensioenopbouw in eigen beheer moet dat altijd gebeuren per een tijdstip in de toekomst. U zou bijvoorbeeld nog dit jaar door de algemene vergadering van aandeelhouders van uw BV een besluit kunnen laten nemen (en in notulen laten vastleggen) dat uw verdere pensioenopbouw per 1 januari 2012 stopt.

Opgebouwde rechten moet u altijd respecteren! Als u als pensioengerechtigde daar afstand van doet, merkt de wet dat aan als een fictieve afkoop van uw pensioenaanspraken. Daar staat een draconische straf op: een heffing van maximaal 52% inkomstenbelasting, plus 20% heffing aan revisierente.

Op de passiefpost voor de pensioenrechten die u heeft opgebouwd tot de datum van stopzetten, moet jaarlijks de vereiste rente worden bijgeboekt. Heeft u recht op een geïndexeerde pensioenuitkering, dan moet de indexatie van de al opgebouwde rechten doorlopen. U kunt slechts afzien van indexatie van de nog op te bouwen pensioenrechten.

Als u besluit af te zien van verdere pensioenopbouw, wordt u als DGA voor uw BV een veel goedkopere arbeidskracht: uw totale arbeidskosten nemen af met het bedrag van de jaarlijkse pensioenopbouw (minus de nog wel bij te boeken rente en indexatie). Voor die lagere arbeidskosten moet u een sluitende verklaring hebben. Bijvoorbeeld omdat u minder bent gaan werken voor de BV. Of omdat de arbeidsverhoudingen in de markt tot een lagere arbeidsbeloning nopen. Heeft u geen adequate onderbouwing, dan kan de inspecteur het standpunt innemen dat u een hoger salaris uit de BV moet gaan opnemen (waardoor uw totale arbeidskosten in de BV om en nabij op hetzelfde bedrag blijven uitkomen als vóór het stopzetten van de pensioenopbouw in eigen beheer).

U ziet het: bij het stopzetten van de pensioenopbouw in eigen beheer komt heel wat kijken. Overleg met uw adviseur is dan ook zeker aan te raden.